

Bruksela, 14 marca 2022 r.
(OR. en)

6825/22

CO EUR-PREP 7
POLGEN 31
ECOFIN 186
SOC 119
EMPL 79
UEM 35
COMPET 132
ENV 177
RECH 110
ENER 76
JAI 283

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Europejski semestr – sprawozdanie podsumowujące 2022

Delegacje otrzymują w załączeniu przygotowane przez prezydencję sprawozdanie podsumowujące dotyczące przyjętych przez Radę konkluzji w sprawie rocznej analizy zrównoważonego wzrostu gospodarczego 2022, sprawozdania przedkładanego w ramach mechanizmu ostrzegania, wniosku dotyczącego wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu, a także zalecenia dla strefy euro.

W dokumencie odzwierciedlono również powiązane konkluzje Rady i dyskusje prowadzone, w pierwszej fazie, w różnych składach Rady na temat europejskiego semestru 2022.

Należy podkreślić, że niniejsze sprawozdanie podsumowujące 2022 zostało sporządzone w oparciu o dyskusje prowadzone w różnych składach Rady oraz na podstawie dokumentów dotyczących europejskiego semestru, które zostały przygotowane i wydane, zanim można było ocenić i uwzględnić skutki sytuacji wynikającej z agresji wojskowej Federacji Rosyjskiej na Ukrainę.

W dniu 24 listopada 2021 r. Komisja przyjęła jesienny pakiet dotyczący europejskiego semestru 2022 obejmujący:

- roczną analizę zrównoważonego wzrostu gospodarczego 2022¹, która określa strategię polityki gospodarczej i zatrudnieniowej dla UE, aby wyjść z kryzysu związanego z COVID-19 silniejszym i uczynić Europę bardziej zieloną i bardziej cyfrową, zgodnie z czterema aspektami konkurencyjnej zrównoważoności;
- sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania 2022², w którym zalecono, by w 12 państwach członkowskich przeprowadzono w 2022 r. szczegółową ocenę sytuacji w celu stwierdzenia ewentualnych zakłóceń równowagi makroekonomicznej i oceny ich powagi;
- wniosek dotyczący wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu³, w którym przeanalizowano sytuację zatrudnieniową i społeczną w Europie i zwrócono uwagę na obszary, w których poczyniono postępy, oraz obszary, w których należy zrobić więcej;
- zalecenie dotyczące zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro (zalecenie dla strefy euro)⁴, w którym zalecono, by w latach 2022–2023 państwa członkowskie strefy euro podjęły działania indywidualne, realizując swoje plany odbudowy i zwiększania odporności, oraz zbiorowe – w ramach Eurogrupy.

Perspektywa gospodarcza przedstawiona w rocznej analizie zrównoważonego wzrostu gospodarczego 2022 opiera się na jesiennej prognozie gospodarczej Komisji z listopada 2021 r. W rocznej analizie zrównoważonego wzrostu gospodarczego przedstawiono dowody na to, że wysiłki na rzecz przeciwdziałania bezpośrednim skutkom wstrząsu związanego z COVID-19 przynoszą efekty. Oczekuje się, że PKB za 2021 r. zarówno w strefie euro, jak i w UE wzrośnie o 5,0 %. W związku z tym, że gospodarka UE przeszła z fazy odbudowy do fazy ekspansji, czemu sprzyjają poprawa sytuacji na rynku pracy, korzystne warunki finansowania i szybkie uruchomienie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, przewiduje się, że wzrost realnego PKB w UE wyniesie 4,3 % w 2022 r. i 2,5 % w 2023 r. Stopa bezrobocia nadal spadała, choć utrzymała się nieznacznie powyżej poziomu sprzed kryzysu. Z powodu rosnących cen energii i zakłóceń w łańcuchach dostaw wzrosła presja inflacyjna. Niepewność i ryzyka, związane m.in. z rozwojem pandemii, zarówno w UE, jak i poza nią, utrzymywały się na wysokim poziomie.

¹ Dok. 14145/21

² Dok. 14143/21

³ Dok. 14267/21

⁴ Dok. 14146/21

W rocznej analizie zrównoważonego wzrostu gospodarczego zalecono, by działalność gospodarcza była w coraz większym stopniu dostosowywana do czterech aspektów konkurencyjnej zrównoważoności: zrównoważenia środowiskowego, wydajności, sprawiedliwości i stabilności makroekonomicznej, jak również by tych czterech aspektów nie rozpatrywać oddzielnie, ponieważ wzajemnie się one wzmacniają.

Europejski program polityki gospodarczej, społecznej i środowiskowej powinien zatem zapewnić, aby rządy na wszystkich szczeblach, przedsiębiorstwa, partnerzy społeczni i gospodarstwa domowe systematycznie przyczyniali się do osiągnięcia naszych celów w zakresie zielonej i cyfrowej transformacji, a także celów w dziedzinie zatrudnienia, umiejętności i ograniczania ubóstwa określonych w Planie działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych, przy jednoczesnym zapewnieniu stabilności naszej gospodarki i sprawnego funkcjonowania jednolitego rynku oraz dbałości o to, by nikt nie został pozostawiony w tyle.

W rocznej analizie zrównoważonego wzrostu gospodarczego przypomniano, że europejski semestr zapewnia ugruntowane ramy koordynacji polityk gospodarczych i polityk zatrudnienia państw członkowskich i będzie nadal odgrywać tę rolę na etapie odbudowy i w procesie dwojakiej transformacji. W komunikacie przedstawiono również w skrócie główne cechy cyklu europejskiego semestru 2022 i wyjaśniono najważniejsze zmiany w stosunku do poprzednich cykli, które wprowadzono ze względu na konieczność dostosowania się do procesów w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Ze względu na datę publikacji jesiennego pakietu Rada ds. Zatrudnienia i Spraw Społecznych na swoim grudniowym posiedzeniu nie przeprowadziła zwyczajowej wymiany poglądów na temat rocznej strategii zrównoważonego wzrostu gospodarczego.

Podobnie jak w poprzednich latach Rada do Spraw Gospodarczych i Finansowych (w dniu 18 stycznia 2022 r.) przyjęła konkluzje w sprawie rocznej strategii zrównoważonego wzrostu gospodarczego⁵. Rada z zadowoleniem przyjęła priorytety gospodarcze przedstawione w rocznej analizie zrównoważonego wzrostu gospodarczego 2022, jak również dalszy nacisk na konkurencyjną zrównoważoność, zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem. Zgodziła się, że cztery wzajemnie się wzmacniające aspekty (zrównoważenie środowiskowe, wydajność, sprawiedliwość i stabilność makroekonomiczna) pozostają ważne w dążeniu do celu UE, którym jest przejście na zrównoważony, odporny i inkluzywny model gospodarczy.

⁵ Dok. 5365/22

Biorąc pod uwagę dynamikę odbudowy i stopień niepewności, Rada uznała, że państwa członkowskie powinny pozostać elastyczne w reakcji fiskalnej, tak by móc odpowiadać na ewolucję pandemii. Zwróciła się do państw członkowskich, które stopniowo odchodzą od szerokiego wsparcia fiskalnego ku bardziej ukierunkowanym środkom politycznym, aby regularnie weryfikowały użycie, skuteczność i adekwatność środków wsparcia i w razie potrzeby były gotowe dostosować je do zmieniających się okoliczności, chroniąc przy tym stabilność fiskalną w perspektywie średnioterminowej.

Rada uznała też potencjał przyczyniania się przez Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności do odbudowy gospodarczej i do wzmacniania silnego i zrównoważonego wzrostu w UE, a także jego rolę w tworzeniu odpornej, zielonej i cyfrowej gospodarki UE. Zaapelowała zatem o terminowe, pełne i skuteczne wdrożenie planów odbudowy i zwiększania odporności, które odnoszą się do szeregu wyzwań gospodarczych zidentyfikowanych w ostatnich latach, lecz przy kontynuacji kompleksowego nadzoru polityki gospodarczej UE, w tym ścisłego monitorowania pojawiających się zagrożeń.

Bardzo istotny dla Rady jest nadzór wielostronny i ścisła koordynacja polityczna, podobnie jak przejrzysty dialog między Komisją a państwami członkowskimi na wszystkich etapach europejskiego semestru i Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.

W swoich konkluzjach dotyczących sprawozdania przedłożonego w ramach mechanizmu ostrzegania⁶ z dnia 18 stycznia 2022 r. Rada z zadowoleniem przyjęła sprawozdanie przedłożone w ramach mechanizmu ostrzegania 2022, które rozpoczyna jedenasty roczny cykl tej procedury, i zasadniczo zgodziła się z przeprowadzoną przez Komisję przekrojową analizą ewolucji zakłóceń równowagi makroekonomicznej w UE i w strefie euro oraz pojawiających się zagrożeń. Uznaje, że pandemia wywarła tymczasowy wpływ na rachunki zewnętrzne, ale nie zmieniła zasadniczo długotrwałych tendencji sprzed pandemii w zakresie sald obrotów bieżących.

⁶ Dok. 5339/22

Sprawozdanie to ponownie zawierało perspektywiczną ocenę potencjalnego wpływu kryzysu na stabilność makroekonomiczną i ewolucję istniejących zakłóceń równowagi makroekonomicznej. Rada przyjęła ten fakt z aprobatą, gdyż jest to szczególnie istotne ze względu na dużą niepewność co do tego, jaki będzie całkowity wpływ kryzysu związanego z COVID-19, stąd potrzeba zachowania ostrożności przy formułowaniu wniosków dotyczących zakłóceń równowagi na podstawie danych z prognozy.

Ponieważ Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności umożliwia UE wspieranie odbudowy i jest dla niej szansą na to, by wyszła z kryzysu silna i odporna, Rada zaapelowała o zapewnienie podjęcia w odpowiedzi stosownych działań politycznych w celu wyeliminowania zakłóceń równowagi oraz zwiększenia wydajności i potencjału wzrostu oraz konkurencyjności gospodarki UE.

W dniu 21 lutego 2022 r. Rada zatwierdziła konkluzje w sprawie aspektów zatrudnieniowych zalecenia w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro⁷. Rada zaleciła, by państwa członkowskie strefy euro podjęły działania indywidualne, w tym w drodze realizacji swoich planów odbudowy i zwiększania odporności, oraz zbiorowe – w ramach Eurogrupy, a także by w dalszym ciągu stosowały i koordynowały krajowe polityki fiskalne we wszystkich państwach członkowskich w celu skutecznego wspierania zrównoważonej i inkluzywnej odbudowy. Państwa członkowskie strefy euro powinny utrzymywać elastyczną politykę fiskalną, tak by móc odpowiadać w przypadku ponownego pojawienia się zagrożeń związanych z pandemią. Zalecono, by – gdy tylko pozwolą na to warunki gospodarcze – państwa członkowskie prowadziły polityki fiskalne mające na celu osiągnięcie ostrożnej sytuacji fiskalnej w średnim okresie i zapewnienie zdolności obsługi zadłużenia, przy jednoczesnym zwiększeniu inwestycji.

W dniu 14 marca 2022 r. Rada zatwierdziła konkluzje w sprawie rocznej analizy zrównoważonego wzrostu gospodarczego i wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu 2022⁸. Ministrowie z zadowoleniem przyjęli reakcję gospodarczą Unii, w tym poprzez tymczasowe wsparcie w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE) i instrument na rzecz odbudowy Next Generation EU, oraz fakt, że przyjęte do tego czasu plany odbudowy i zwiększania odporności obejmują istotne reformy i inwestycje w dziedzinie zatrudnienia, umiejętności i polityki społecznej.

⁷ Dok. 5461/22

⁸ Dok. 6473/22

Rada z zadowoleniem przyjęła wniosek Komisji dotyczący wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu 2022 i jego większy nacisk na zasady Europejskiego filaru praw socjalnych, a także włączenie głównych celów i zmienionych głównych wskaźników tablicy wskaźników społecznych do wniosku w ramach europejskiego semestru, zgodnie z deklaracją z Porto⁹.

Ministrowie wezwali państwa członkowskie do uwzględnienia priorytetów rocznej analizy zrównoważonego wzrostu gospodarczego i ustaleń wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu w ich krajowych programach reform oraz do wzmożenia wysiłków na rzecz wdrożenia zasad Europejskiego filaru praw socjalnych. I wreszcie, Rada zachęciła Komisję do monitorowania zatrudnieniowych i społecznych skutków zielonej i cyfrowej transformacji w ramach europejskiego semestru.

Z inicjatywy prezydencji ministrowie ds. zatrudnieniowych i społecznych, środowiska i badań przeprowadzili dyskusje tematyczne dotyczące kwestii związanych z europejskim semestrem.

W dniu 14 marca 2022 r. podczas posiedzenia Rady ds. Zatrudnienia i Spraw Społecznych ministrowie przeprowadzili debatę.

W dniu 17 marca 2022 r. Rada ds. Środowiska przeprowadziła debatę tematyczną w sprawie europejskiego semestru.

Uznając parlamentarny wymiar europejskiego semestru, prezydencja i Parlament Europejski zorganizowały wspólnie Tydzień Europejskiego Semestru (2022) w Parlamencie Europejskim (15–16 marca 2022 r.) w kontekście unijnego zarządzania gospodarczego z perspektywy parlamentu.

⁹ <https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/>